

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 26
IM. ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ W GDYNI

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
na rok szkolny 2026/2027

Gdynia, 2026

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 26 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Gdyni na rok szkolny 2026/2027 określa cele, zadania i działania służące wspieraniu wszechstronnego rozwoju uczniów, kształtowaniu postaw społecznych i obywatelskich, ochronie zdrowia psychicznego i fizycznego oraz zapobieganiu zachowaniom ryzykownym.

Program jest dostosowany do wieku i potrzeb uczniów oraz specyfiki środowiska szkolnego. Program jest realizowany przez całą społeczność szkolną. Działania wychowawcze są skierowane do uczniów, a profilaktyczne do uczniów, nauczycieli i rodziców.

1. Preambula

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.

Profilaktyka to zapobieganie występowaniu niepożądanych zachowań oraz wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami. Profilaktyka powinna wspierać proces wychowania, a wychowanie powinno tworzyć integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi bazować na wiedzy, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Ma służyć ujednoliceniu działań wychowawczych i profilaktycznych w środowisku szkolnym i domowym.

Program realizowany jest przez wychowawców klas we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

2. Podstawa prawna

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowano w szczególności na podstawie:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26 dotyczącego programu wychowawczo-profilaktycznego; aktualny tekst jednolity został ogłoszony w 2026 r.
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii – z późniejszymi zmianami;
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – z późniejszymi zmianami;
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym – z późniejszymi zmianami;
- aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej;
 - Statutu Szkoły Podstawowej nr 26 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Gdyni;
 - Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Szkole Podstawowej nr 26 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Gdyni.

Przy opracowaniu programu uwzględniono również **podstawowe kierunki polityki oświatowej Państwa w roku szkolnym 2026/2027** oraz wyniki diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz

czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym. Obowiązek oparcia programu na takiej diagnozie wynika bezpośrednio z art. 26 Prawa Oświatowego.

3. Podstawowe założenia programu:

- wzmacnianie czynników chroniących, poprzez rozwój zainteresowań uczniów;
- przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości;
- kształtowanie właściwych postaw społecznych, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i unikania zachowań ryzykownych oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- profilaktyka uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz używania substancji psychoaktywnych;
- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz zapewnianie im wsparcia adekwatnego do rozpoznanych potrzeb;
- kształtowanie u uczniów pełnego poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje wybory i konieczność ponoszenia konsekwencji swoich zachowań oraz stwarzanie warunków do świadomego podejmowania odpowiedzialnych decyzji;
- kształtowaniu odpowiedzialności ucznia za bezpieczeństwo swoje oraz innych, rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych, z uwzględnieniem tradycji szkoły;
- kształtowanie postaw otwartości, szacunku i akceptacji wobec różnorodności oraz wspieranie integracji uczniów, w tym uczniów z doświadczeniem migracji;
- wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania emocji, radzenia sobie ze stresem i oszukiwania pomocy w sytuacjach trudnych;
- wzmacnianie postaw prozdrowotnych w oparciu o aktualne zalecenie ministerialne;
- kształtowanie zasad higieny cyfrowej, krytycznego myślenia oraz odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii i sztucznej inteligencji;
- wdrażanie jednolitych form oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych rodziców i szkoły.

4. Diagnoza potrzeb i problemów społeczności szkolnej

Uwzględnia:

- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- wyniki ewaluacji wewnętrznej (Ewaluacje Standardów Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej nr 26 w Gdyni);
- wnioski i analizy (wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych);
- wyniki kontroli organu nadzoru pedagogicznego;
- inne dokumenty i spostrzeżenia ważne dla szkoły;
- informacje uzyskane od wychowawców klas, psychologa i pedagogów;
- wnioski z obserwacji bieżących problemów wychowawczych;
- sugestie członków Rady Rodziców;
- aktualną sytuację geopolityczną.

Program został dostosowany do potrzeb uczniów, również uczniów z doświadczeniem migracji, środowiska lokalnego oraz z uwzględnieniem dynamiki zmian.

Działania wychowawczo – profilaktyczne będą na bieżąco modyfikowane i dostosowywane do nowych zadań pojawiających się w trakcie jego realizacji.

5. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka

Czynniki chroniące

- pozytywne relacje uczniów z rodzicami, nauczycielami i rówieśnikami;
- poczucie przynależności do klasy i szkoły;
- jasne zasady i konsekwentne reagowanie na naruszenia norm;
- dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- rozwijanie zainteresowań, aktywności sportowej, społecznej i wolontariackiej;
- współpraca szkoły z rodzicami i instytucjami wspierającymi.

Czynniki ryzyka

- trudności emocjonalne i społeczne, obniżony dobrostan, stres i poczucie osamotnienia;
- konflikty i przemoc rówieśnicza, w tym cyberprzemoc;
- nadmierne korzystanie z urządzeń cyfrowych, gier i mediów społecznościowych;
- kontakt z substancjami psychoaktywnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi;
- trudności szkolne, niska motywacja i absencja;
- niewystarczająca współpraca między szkołą a domem rodzinnym;
- trudności adaptacyjne wynikające z doświadczenia migracyjnego.

6. Cele główne programu

- Tworzenie bezpiecznego, przyjaznego i wspierającego środowiska szkolnego.
- Wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego, poznawczego i fizycznego uczniów.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich, prospołecznych i odpowiedzialności za innych.
- Wzmacnianie zdrowia psychicznego, odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Zapobieganie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym.
- Rozwijanie higieny cyfrowej, krytycznego myślenia i odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii oraz AI.
- Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
- Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz zapewnianie adekwatnego wsparcia.
- Wzmacnianie współpracy z rodzicami.
- Przygotowywanie uczniów do świadomego planowania dalszej edukacji i przyszłości zawodowej.
- Rozwijanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej poprzez poznawanie historii, tradycji i kultury Pomorza, Gdyni oraz Polski, z poszanowaniem dziedzictwa i wartości związanych z patronami szkoły – Żołnierzami Armii Krajowej;

- Kształtowanie postaw proekologicznych, rozwijanie świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za środowisko naturalne oraz podejmowanie działań na rzecz jego ochrony i zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe programu:

- **fizyczne**

- zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia,
- Podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
- profilaktykę uzależnień (od Internetu, telefonu, środków psychoaktywnych, tytoniu, e-papierosa, alkoholu i innych).

- **psychiczne**

- dbanie o kondycję psychiczną, zarówno swoją jak i kolegów i koleżanek,
- budowanie równowagi i bezpieczeństwa psychicznego,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- eliminowanie agresji i przemocy rówieśniczej,
- uczenie wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
- minimalizowanie negatywnych skutków u uczniów z doświadczeniem migracyjnym,

- **społeczne**

- kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, budowanie przyjaznego klimatu w szkole oraz prawidłowych relacji rówieśniczych,
- wzbudzanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu,
 - wychowanie patriotyczne i obywatelskie,
 - identyfikowanie się z wartościami prezentowanymi przez patronów szkoły – Żołnierzy AK,
 - funkcjonowanie w społeczeństwie demokratycznym,
 - poznawanie i znajomość tradycji własnego regionu,
 - budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
-
- **ekologiczne**
 - zdobywanie wiadomości i umiejętności z zakresu ekologii, kształtowanie szacunku dla przyrody,
 - ukazywanie zagrożeń, jakie niesie działalność człowieka dla świata przyrody,
 - kształtowanie właściwych nawyków (oszczędzanie wody, energii, segregowanie odpadów itp.,
 - angażowanie w akcje i działania proekologiczne,
 - wykorzystanie położenia szkoły w parku krajobrazowym oraz jej zaplecza (szklarnia, leśna klasa).

Działania ukierunkowane na nauczycieli i rodziców:

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,

- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimedialnych.

7. Zadania i sposoby realizacji

Obszar	Zadania	Sposoby realizacji
bezpieczeństwo i relacje	- budowanie bezpiecznego klimatu szkoły i przeciwdziałanie przemocy. - wzmacnianie kompetencji społecznych i budowania wartościowych relacji.	- zajęcia integracyjne, - godziny wychowawcze, - edukacja o granicach osobistych i reagowaniu na przemoc, - działania zgodne ze Standardami Ochrony Małoletnich, - mediacje, - interwencje.
zdrowie psychiczne	-wzmacnianie dobrostanu, odporności psychicznej i kompetencji emocjonalnych.	- zajęcia edukacyjno-terapeutyczne o emocjach, stresie i sposobach szukania pomocy, - konsultacje, wsparcie indywidualne i grupowe, - działania interwencyjne w kryzysie.

postawy obywatelskie i patriotyczne	- budowanie odpowiedzialności społecznej i przywiązania do wartości, regionu i ojczyzny. - kształtowanie podstaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji narodowych oraz pielęgnowanie pamięci o patronach szkoły.	- obchody świąt państwowych, - działania związane z patronami szkoły – Żołnierzami Armii Krajowej, - wolontariat, samorząd uczniowski, - edukacja regionalna, - opieka nad miejscami pamięci, - konkursy, wystawy i projekty historyczne.
profilaktyka uzależnień	- ograniczanie zachowań ryzykownych i uzależnień, w tym behawioralnych.	- zajęcia profilaktyczne, - edukacja uczniów i rodziców, - współpraca ze specjalistami, - reagowanie na sygnały zagrożenia.
aktywność poznawcza	- rozwijanie ciekawości, sprawczości i współpracy.	- projekty interdyscyplinarne, - praca zespołowa, - informacja zwrotna, ocenianie kształtujące, - aktywizujące metody nauczania.
specjalne potrzeby edukacyjne	- rozpoznawanie potrzeb i wzmacnianie dostępności wsparcia.	- obserwacja funkcjonowania uczniów, - pomoc psychologiczno-pedagogiczna, - zajęcia specjalistyczne, - dostosowania, - współpraca zespołów i rodziców.
doświadczenie migracji i integracja społeczności szkolnej	- wspieranie uczniów z doświadczeniem migracji w adaptacji i integracji ze społecznością szkolną - kształtowanie postaw otwartości, tolerancji i szacunku wobec różnorodności kulturowej.	- wsparcie adaptacyjne i emocjonalne, - pomoc w pokonywaniu barier językowych i edukacyjnych, - zajęcia integracyjne, - działania międzykulturowe, - indywidualizacja wsparcia.

współpraca z rodzicami	- budowanie spójnego systemu oddziaływań wychowawczych i pomocowych.	- zebrania, konsultacje, przekazywanie informacji o zagrożeniach i możliwościach uzyskania pomocy, - wspólne ustalanie form wsparcia.
zdrowie i aktywność	- promowanie zdrowego stylu życia, ruchu i pierwszej pomocy.	- zajęcia sportowe, - akcje prozdrowotne, - edukacja zdrowotna, - zajęcia z pierwszej pomocy, - promocja zdrowego odżywiania i snu.
higiena cyfrowa	- bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z internetu, mediów społecznościowych i AI.	- zajęcia o cyberprzemocy, prywatności, dezinformacji i AI, - promowanie aktywności offline, - Dzień Bezpiecznego Internetu.
doradztwo zawodowe	- wspieranie świadomych wyborów edukacyjno-zawodowych.	- zajęcia z doradztwa, - poznawanie zawodów i własnych predyspozycji, - informacje o szkołach ponadpodstawowych, - spotkania i wydarzenia.

8. Zadania społeczności szkolnej i rodziców w zakresie profilaktyki

Za prawidłową realizację zadań programu odpowiada dyrektor szkoły oraz zespół do spraw profilaktyczno-wychowawczych, a realizuje go cała społeczność szkolna wraz z rodzicami:

- współpraca z nauczycielami, wychowawcami i specjalistami w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów;
- wspieranie nauczycieli w dostosowywaniu metod i form pracy do potrzeb uczniów;
- udział w planowaniu i realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- prowadzenie działań wspierających rozwój kompetencji emocjonalnych i społecznych uczniów;
- obserwacja funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i formułowanie wniosków do dalszej pracy;
- współpraca z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę;

- udział w działaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy, wykluczeniu i zachowaniom ryzykownym;
- wspieranie budowania środowiska dostępnego i włączającego dla wszystkich uczniów.

9. Współpraca z rodzicami i instytucjami

Szkoła współpracuje z rodzicami oraz stosownie do rozpoznanych potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, policją, służbami miejskimi, podmiotami ochrony zdrowia, instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wspierającymi dzieci i rodziny. Zakres współpracy jest dostosowany do aktualnych potrzeb społeczności szkolnej.

10. Ewaluacja programu

Ewaluacja służy ocenie skuteczności podejmowanych działań oraz planowaniu zmian. Obejmuje analizę ankiet, obserwację, rozmowy, dokumentację szkolną, frekwencję, zgłoszenia dotyczące bezpieczeństwa, informacje od uczniów i rodziców oraz wnioski nauczycieli i specjalistów. Wnioski z ewaluacji oraz diagnozy stanowią podstawę do modyfikacji programu na kolejny rok szkolny.

11. Postanowienia końcowe

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest realizowany w roku szkolnym 2026/2027. Szczegółowe działania będą modyfikowane w ciągu roku w odpowiedzi na wyniki diagnozy, bieżące potrzeby uczniów i społeczności szkolnej oraz zmiany przepisów prawa.

12. Źródła wykorzystane przy aktualizacji

Dokument przygotowano z uwzględnieniem materiałów Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczących podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 i Reformy 26 - Kompas Jutra oraz publicznie dostępnych dokumentów Szkoły Podstawowej nr 26 w Gdyni, w tym dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, ewaluacji standardów ochrony małoletnich i statutu szkoły.